

Tarvitseeko vähemmistöomistaja lisää valtaa?

Kysymys

Kristiina Hallman

kristiina.hallman@almamedia.fi

EU haluaisi lisätä vähemmistöomistajien vaikutusmahdollisuuksia ja kaventaa suurten omistajien valtaa. Tekeillä oleva SHRD II -direktiivimuutos on lykkääntynyt arvostelijoiden varoiteltua kilpailukyvyn alenemisesta.

Rajoittaisitko EU:n tapaan suurten omistajien valtaa, EU:n corporate governance -sääntelyä väitöskirjaa varten tutkinut Klaus Ilmonen?

”EU:ssa on ollut taipumus suhtautua varauksellisesti suurten osakkeenomistajien määräysvaltaan. Keskittynyt omistus on kuitenkin Pohjoismaissa ollut kilpailukykyinen toimintamalli suurillekin pörssiyhtiöille. USA:ssa suurimmissa teknologiayhtiöissä on

keskittynyttä omistusta ja moniääniosakkeita, kuten Facebook ja Google.”

Koneessa ja Cargotecissa valtaa käyttävät Herlinin suvun jäsenet, Kemirassa Paasikivet. Kaventaisiko sääntely sukuomistajien valtaa?

”Komission alkuperäiset ehdotukset olisivat rajoittaneet suurten osakkeenomistajien toimintamahdollisuuksia. Pitkään jatkuneissa EU-tason neuvotteluissa ehdotuksiin on saatu kansallista harkintavaltaa, niin että lähipiiriliiketoimia koskeva sääntely voidaan saada toimivaksi.”

Voiko yksi pääomistaja olla vähemmistön etu?

”Usein on juuri näin. Kasvallinen omistaja, jolla on selkeä näkemys yhtiön suunnasta, luo vakautta ja edellytyksiä yrityksen pitkäjänteiselle kehittämiselle.”

Millainen vähemmistösuoja on paras?

”Pääomistajilla tulee olla riittävät keinot

määrätä yhtiön strategiasta ja järjestellä yri-
tystoiminnan rakenteita. Vastapainona vä-
hemmistön sijoituksen likviditeettiä tulee
suojata. Lunastusoikeuksien ja vähemmistö-
osingon tulee tarjota todellista suojaa.”

Olisiko oikea suunta lisätä yhtiökokouksen päätösvaltaa?

”USA:ssa nähdään, että yhtiökokousta voidaan helposti käyttää julkisuusforumina omille ajatuksille. Hallitus on oikea paikka päättää ylimmästä johdosta ja sen palkkioista. Hallituksen asianmukainen valinta ja riittävä riippumattomuus tulee kyllä varmistaa.”

Millainen vallanjako tuottaa parhaiten?

”Vähemmistönsuoja on rahoituksen saannin edellytys. Suurten omistajien valta taas voi olla edellytys sille, että yhtiön suunta säilyy turbulenteinakin aikoina. Molemmat seikat pitää paremmin huomioida EU- ja OYL-sääntelyä laadittaessa.”